

ໃນພະປະມາກົມໄຊພຣະມາຫາກຍັຕຣີ ຄາລວັງສຽງຮຣມນູ້ມູ

ກຳວິນິຈັຍທີ່ ៣៥/២៥៤៥

ວັນທີ ១៦ ຕຸລາຄາມ ພ.ສ. ២៥៤៥

ເຮືອງ ນາຍທະເບີຍພຣຄກາຣເມືອງຂອໃຫ້ສັ່ງຍຸນພຣຄປະຈານ

ນາຍທະເບີຍພຣຄກາຣເມືອງຢືນກຳຮັງ ລວມທີ່ ៣ ພຖຍການ ២៥៤៥ ຂອໃຫ້ຄາລວັງສຽງຮຣມນູ້ມູ
ສັ່ງຍຸນພຣຄປະຈານ ຕາມພຣະຈານບຸນຍຸດປະກອບຮັງສຽງຮຣມນູ້ມູວ່າດ້ວຍພຣຄກາຣເມືອງ ພ.ສ. ២៥៤៥
ມາດຮາ ៦៥ ວຣຄສອງ

ບໍ່ມີເຫັນວ່າ ດ້ວຍພຣຄກາຣເມືອງອຸ່ນມັດເຈີນສັນສັນພຣຄກາຣເມືອງຕາມໂຄຮກຮາຍແລະແພນງານຂອງພຣຄກາຣເມືອງ
ທີ່ຂອ້ວນກາຮັງສັນສັນເຈີນຈາກກອງທຸນເພື່ອກາຮັງສັນສັນພຣຄກາຣເມືອງແກ່ພຣຄປະຈານປະຈຳປີ ២៥៤៥
ຈຳນວນ ៣ ໂຄຮກ ເປັນເງິນ ១,៣០៣,៨០០ ບາທ ທີ່ພຣຄປະຈານຂອບເບີກເຈີນຈາກກອງທຸນເພື່ອກາຮັງສັນສັນ
ພຣຄກາຣເມືອງເພື່ອດໍາເນີນງານຕາມໂຄຮກຮາຍແລະແພນງານ ຈຳນວນ ១ ຄວັງ ຕາມໜັງສື່ອພຣຄປະຈານ
ລວມທີ່ ៣ ມີນາຄາມ ២៥៤៥ ແລະ ໄດ້ຮັບເງິນຈາກກອງທຸນເພື່ອກາຮັງສັນສັນພຣຄກາຣເມືອງໄປແລ້ວ ຈຳນວນ
៨១២,៤៥៥ ບາທ

ຕໍ່ອມາ ສໍານັກງານຄະນະກົມກາກາເລືອກຕັ້ງມື້ນັ້ນສື່ອ ລວມທີ່ ១២ ມີນາຄາມ ២៥៤៥ ແຈ້ງໃຫ້
ພຣຄກາຣເມືອງທີ່ໄດ້ຮັບເງິນສັນສັນຈາກກອງທຸນເພື່ອກາຮັງສັນສັນພຣຄກາຣເມືອງໃນຮອບປີ ພ.ສ. ២៥៤៥
ຕ້ອງຈັດທໍາຮາຍງານກາໃຫ້ຈໍາຍເຈີນສັນສັນຂອງພຣຄກາຣເມືອງໃນຮອບປີ ພ.ສ. ២៥៤៥ ໃຫ້ດູກຕ້ອງຕາມ
ຄວາມເປັນຈິງແລະຢືນດ້ວຍຄະນະກົມກາກາເລືອກຕັ້ງກາຍໃນເດືອນມີນາຄາມ ພ.ສ. ២៥៤៥ ຕາມພຣະຈານບຸນຍຸດປະກົດ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ปรากฏว่า พระคปภ. ไม่ยื่นรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระคปภ. เมื่อดังกล่าวต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเวลาที่กำหนด เป็นเหตุให้บุบพระคปภ. เมื่อได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพระคปภ. เมื่อ จึงยื่นคำร้องขอให้ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระคปภ. ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและให้รับไว้พิจารณาในวันจัดต่อไปพร้อมทั้ง ส่งสำเนาคำร้องให้พระคปภ. เพื่อยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ และในการส่งสำเนาคำร้องให้พระคปภ. เพื่อยื่นคำชี้แจงนั้น ได้ส่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับไปยังที่ทำการพระคปภ. ตามที่อยู่ที่ได้แจ้งต่อนายทะเบียนพระคปภ. เมื่อ แต่ปรากฏว่า ไม่มีผู้รับและได้ส่งคืนมา สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญในฐานะหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญ ได้จัดส่งไปยังที่อยู่ของหัวหน้าพระคปภ. อีกครั้งแล้ว ปรากฏว่าผู้ลงนามรับเอกสารมีความเกี่ยวข้อง เป็นคนงานของเจ้าบ้าน เมื่อครบกำหนดลับห้าวัน พระคปภ. ยังมิได้ยื่นคำชี้แจงแต่อย่างใด

พิจารณากรณีการส่งสำเนาคำร้องให้พระคปภ. เพื่อยื่นคำชี้แจงนั้นเห็นว่า ยังมีปัญหาเกี่ยวกับ การรับสำเนาคำร้อง เนื่องจากหัวหน้าพระคปภ. ไม่ได้เป็นผู้รับสำเนาคำร้องเอง เมื่อพระคปภ. ยังมิได้มีการยื่นคำชี้แจง จึงมีคำสั่งให้ส่งสำเนาคำร้องพร้อมเอกสารประกอบ ไปยังหัวหน้าพระคปภ. ตามที่อยู่ของพระคปภ. และที่อยู่ของหัวหน้าพระคปภ. ที่แจ้งไว้ต่อนายทะเบียนอีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งให้ ปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕ ปรากฏว่า เมื่อครบกำหนด การยื่นคำชี้แจงในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ พระคปภ. ก็มิได้ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและการดำเนินการตามข้อกำหนด ศาลรัฐธรรมนูญ ๑ แล้วเห็นว่า พยานหลักฐานที่มีอยู่เพียงพอที่จะวินิจฉัยประเด็นตามคำร้องได้แล้ว มีประเด็นต้องพิจารณาในวันนี้ว่า กรณีมีเหตุที่จะส่งให้บุบพระคปภ. ตามคำร้องของนายทะเบียน พระคปภ. เมื่อหรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพระคปภ. เมื่อยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้มีคำสั่งยุบพระคปภ. เนื่องจากพระคปภ. ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ซึ่งบัญญัติว่า “พระคปภ. เมื่อได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงาน การใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระคปภ. เมื่อในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อ คณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีดังไป” และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

“พรรคการเมืองยื่มเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตาม มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความประ建立健全ต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของ นายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” เมื่อพรรคประชาชนมิได้ดำเนินการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคประชาชนได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

โดยเหตุผลดังได้ในจังหวัดต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคประชาชน

นายอิสสระ นิติทัณฑ์ประภาศ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ปฏิบัติหน้าที่
ประธานที่ประชุมคณะกรรมการศาลรัฐธรรมนูญ

นายกรรมล ทองธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

พลโภ จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เนติมวนิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สารภีนัน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ເລີ່ມ ເຮັດ ຕອນທີ່ ៥១ ກ

ໜ້າ 二二六
ຮາຊກິຈຈານບົກຍາ

៣១ ພຸຍກາຄນ ២៥៥៥

ນາຍອມຣ ວັດທະນະ

ຕຸລາກາຮ່າດວິຊະຮົມນູ້

ນາຍອຸຮະ ທົງອົມກລາງ

ຕຸລາກາຮ່າດວິຊະຮົມນູ້

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.กรรมด ทองธรรมชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๔/๒๕๔๔

วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๔

เรื่อง นายทะเบียนพรrocการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrocประชาชน

นายทะเบียนพรrocการเมืองมีหนังสือ ที่ ลต ๐๐๐๔/๖๔๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrocประชาชน สรุปข้อเท็จจริงจากคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ดังนี้

คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรrocการเมืองได้อุบัติเงินสนับสนุนพรrocการเมือง ตามโครงการและแผนงานของพรrocการเมืองที่ขอรับการสนับสนุนเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรrocการเมืองประจำปี ๒๕๔๓ จำนวน ๒๕ พรrocการเมือง ๑๕๑ โครงการ เป็นเงิน ๒๑๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเงินสนับสนุนเพื่อเป็นค่าไประยลี่ยากร ค่าสาธารณูปโภคและด้านอื่นๆ จำนวน ๒๓ พรroc เป็นเงิน ๔๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท โดยพรrocประชาชนได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรrocการเมือง ตามโครงการและแผนงานของพรrocพรrocประชาชนที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๓ โครงการ เป็นเงิน ๑,๓๐๗,๔๐๐ บาท โดยพรrocประชาชน ได้ขอเบิกเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรrocการเมืองเพื่อดำเนินงานตามโครงการและแผนงาน จำนวน ๑ ครั้ง ตามหนังสือของพรrocประชาชน ที่ ๑๐/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๓ และได้รับเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรrocการเมืองไปแล้ว จำนวน ๘๑๒,๔๗๕ บาท

ต่อมา สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔.๑๐/๑๗๗ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๓ แจ้งให้พรrocประชาชนทราบว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรrocการเมืองได้มีมติให้ชัลօการเบิกเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรrocการเมือง ประจำปี ๒๕๔๓ ไว้ก่อนจนกว่า การสอบสวนกรณีร้องเรียนการดำเนินกิจการของพรrocประชาชนไม่ถูกต้องตามกฎหมายได้ข้อบุคคลจากนั้นได้มีหนังสือ ที่ ลต ๐๐๐๔.๑๐/๑๔๕ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๔ แจ้งให้พรrocการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรrocการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๓ จะต้องทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรrocการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ตามนัยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบการรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของ
พรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้วพบว่าพรรคราชดาลัยไม่ยื่นรายงานดังกล่าวต่อคณะกรรมการ
การเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคราชดาลัยตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคราชดาลัย พ.ศ. ๒๕๔๑

นายทะเบียนพรรคราชดาลัย จึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญพร้อมสำเนาเอกสารประกอบคำร้อง^๑
เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคราชดาลัย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคราชดาลัย พ.ศ. ๒๕๔๑

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติเอกฉันท์ให้รับคำร้องของนายทะเบียนพรรคราชดาลัยไว้พิจารณาใน
คราวประชุม เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ส่งสำเนาคำร้องให้พรรคราชดาลัยทราบ
เพื่อทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของนายทะเบียนพรรคราชดาลัยภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับหนังสือ

ปรากฏว่า พรรคราชดาลัยได้ทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของนายทะเบียนพรรคราชดาลัย
ทั้งนี้ อาจเนื่องจากพรรคราชดาลัยที่ทำการพรรคราชดาลัยที่อ้างว่า จึงทำให้หนังสือของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ^๒
ถูกส่งคืนจึงมีคำสั่งให้สำนักงาน ในฐานะหน่วยธุรการของศาลรัฐธรรมนูญปิดประกาศไว้ที่ทำการ
ศาลรัฐธรรมนูญและส่งไปรษณีย์อีกครั้ง ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งครบกำหนด ๑๕ วัน
เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ แต่พรรคราชดาลัยก็มิได้มีหนังสือโต้แย้งข้อกล่าวหาของ
นายทะเบียนพรรคราชดาลัยแต่อย่างใด

พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคราชดาลัยได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคราชดาลัย พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยต้องทำรายงานการใช้จ่ายเงิน
สนับสนุนพรรคราชดาลัยในรอบปี ๒๕๔๓ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการ
การเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ และพรรคราชดาลัยได้โต้แย้งข้อกล่าวหาของ
นายทะเบียนพรรคราชดาลัยแต่อย่างใด กรณีจึงมีเหตุให้ยุบพรรคราชดาลัยตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคราชดาลัย พ.ศ. ๒๕๔๑

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคราชดาลัยตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคราชดาลัย พ.ศ. ๒๕๔๑

ศาสตราจารย์ ดร.กรະผล ทองธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติรек ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๔/๒๕๖๕

วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอให้สั่งยุบพรรคการเมือง

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคประชาชน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ได้อนุมัติเงินสนับสนุนพรรคราษฎร์เพื่อการเมืองตามโครงการและแผนงานของพรรคราษฎร์ที่ขอรับการสนับสนุนโดยพรรคประชาชนขอรับการสนับสนุน และได้รับเงินไปแล้ว ๘๑๒,๔๗๕ บาท ซึ่งพรรคราษฎร์จะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ แต่พรรคราษฎร์ไม่ได้ทำรายงานภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ซึ่งมีเหตุให้สั่งยุบพรรคราษฎร์ได้ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคราษฎร์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญได้แจ้งให้พรรคราษฎร์ฟังแล้ว ไม่สามารถส่งหนังสือแจ้งดังกล่าวได้ เพราะเหตุพรรคราษฎร์ที่ทำการ และไม่ทราบสถานที่ทำการพรรคราษฎร์แห่งใหม่ จึงได้ปิดประกาศไว้ที่ศาล คืนเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามประกาศก่อนไปปรากฏว่าพรรคราษฎร์ได้มีการซื้อขายแล้ว ถือว่าพรรคราษฎร์ทราบแล้ว

จึงมีปัญหาที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคราษฎร์ตามคำร้องของนายทะเบียน หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า “พรรคราษฎร์ที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคราษฎร์เมื่อในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป” มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคราษฎร์เมื่อยื่นเอกสารให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้.....(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตาม

มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พระการเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความประ建立健全ต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพระการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพระการเมืองนั้น”

จากข้อเท็จจริงตามคำร้อง นั้น ปรากฏว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งได้อนุเงินสนับสนุนจำนวน ๘๑๒,๔๗๕ บาท ให้พรศประชานเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๓ เพื่อใช้จ่ายตามโครงการที่พระศประชานขอในวดที่ ๑ และวดที่ ๒ ซึ่งพระศมีหน้าที่ต้องทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปีปฏิทิน (พ.ศ. ๒๕๔๓) ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๔๔ ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือแจ้งเตือนแล้ว แต่พระศประชานก็ไม่ได้ดำเนินการภายในการกำหนดเวลาตามที่กฎหมายบัญญัติ

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระศไม่ได้ดำเนินการภายในการกำหนดเวลาตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ จึงมีเหตุให้สั่งยุบพระศประชานได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๔) ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งยุบพระศประชานได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงให้ยุบพระศประชาน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพระการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ກໍາວິນຈົບຍຂອງ ນາຍບົງຫາ ເລີມວັນທີ່ ຖຸລາກາຮາຄາລວິສູງຮຽມນູ້ງ

ທີ່ ៣៤/២៥៥៥

ວັນທີ່ ៦ ຕຸລາຄາມ ២៥៥៥

ເຮື່ອ ນາຍທະບູນພຣກກາຮາເມື່ອຂອໃຫ້ສັງຍຸບພຣກປະຊາຊານ

ນາຍທະບູນພຣກກາຮາເມື່ອຢືນດັບກຳນົດ ລົງວັນທີ່ ៣១ ພຖຍການ ២៥៥៥ ຂອໃຫ້ຄາລວິສູງຮຽມນູ້ງ
ສັງຍຸບພຣກປະຊາຊານ ຕາມພຣະຈະບູນຄູ່ຕີປະກອບຮິສູງຮຽມນູ້ງວ່າດ້ວຍພຣກກາຮາເມື່ອ ພ.ສ. ២៥៥៥
ມາດຮາ ៦៥ ວຣຄສອງ

ຂອ້າຈີງຕາມກຳນົດແລະເອກສາຣປະກອບກຳນົດໄດ້ຄວາມວ່າ ຄະນະກຣມກາຮາກອງທຸນເພື່ອ^{ກາຮາ}
ກາຮາພຣກກາຮາເມື່ອອນຸມັດເຈີນສັນສັນພຣກກາຮາເມື່ອຕາມໂຄຮງກາຮາແລະແພນງານຂອງພຣກ
ກາຮາເມື່ອທີ່ຂອ້າວັນກາຮາສັນສັນເຈີນຈາກກອງທຸນເພື່ອກາຮາພຣກກາຮາເມື່ອແກ່ພຣກປະຊາຊານ ປະຈຳປີ
២៥៥៥ ຈຳນວນ ៣ ໂຄຮງກາຮາ ເປັນເງິນ ១,៣០៧,៥០០ ບາທ ຜຶ່ງພຣກປະຊາຊານຂອບເບີກເຈີນຈາກກອງທຸນ
ເພື່ອກາຮາພຣກກາຮາເມື່ອໄປແລ້ວ ຈຳນວນ ៥១២,៥៧៥ ບາທ

ຕ້ອມາ ສຳນັກງານຄະນະກຣມກາຮາກາຮາເລືອກຕັ້ງມີໜັງສື່ອ ລົງວັນທີ່ ១២ ມິນາຄາມ ២៥៥៥ ແຈ້ງໃຫ້
ພຣກກາຮາເມື່ອທີ່ໄດ້ຮັບເຈີນສັນສັນຈາກກອງທຸນເພື່ອກາຮາພຣກກາຮາເມື່ອໃນຮອບປີ ພ.ສ. ២៥៥៥
ຕ້ອງຈັດທໍາຮາຍງານກາຮາໃໝ່ຈ່າຍເຈີນສັນສັນຂອງພຣກກາຮາເມື່ອໃນຮອບປີ ພ.ສ. ២៥៥៥ ໃຫ້ຄູກຕ້ອງຕາມ
ກາຮາເມື່ອຈີງແລະຢືນດັບກຳນົດຕໍ່ຄະນະກຣມກາຮາກາຮາເລືອກຕັ້ງກາຍໃນເດືອນມິນາຄາມ ພ.ສ. ២៥៥៥ ຕາມພຣະຈະບູນຄູ່ຕີ
ປະກອບຮິສູງຮຽມນູ້ງວ່າດ້ວຍພຣກກາຮາເມື່ອ ພ.ສ. ២៥៥៥ ມາດຮາ ៦៥

ປະກຸງວ່າ ພຣກປະຊາຊານໄມ້ຢືນດັບກຳນົດກາຮາໃໝ່ຈ່າຍເຈີນສັນສັນຂອງພຣກກາຮາເມື່ອດັ່ງກ່າວ
ຕໍ່ຄະນະກຣມກາຮາເລືອກຕັ້ງກາຍໃນເວລາທີ່ກຳນົດ ເປັນເຫຼຸດໃຫ້ຍຸບພຣກກາຮາເມື່ອໄດ້ຕາມພຣະຈະບູນຄູ່ຕີ
ປະກອບຮິສູງຮຽມນູ້ງວ່າດ້ວຍພຣກກາຮາເມື່ອ ພ.ສ. ២៥៥៥ ມາດຮາ ៦៥ ວຣຄ໌ນີ້ (៥) ນາຍທະບູນ
ພຣກກາຮາເມື່ອຈີງຢືນດັບກຳນົດໃຫ້ຄາລວິສູງຮຽມນູ້ງມີກໍາສັ່ງຍຸບພຣກປະຊາຊານມາດຮາ ៦៥ ວຣຄສອງ

ຄາລວິສູງຮຽມນູ້ງມີກໍາສັ່ງໃຫ້ຮັບກຳນົດໄວ້ດໍາເນີນກາຮາແລະໃຫ້ຮັບໄວ້ພິຈາລາວນິຈັຍຕ່ອງໄປພຣອມທັງ
ສັງສຳເນາກຳນົດໃຫ້ພຣກປະຊາຊານ ເພື່ອຢືນດັບກຳນົດຕໍ່ຄະນະກຣມກາຮາ ວ່າດ້ວຍວິທີພິຈາລາວ
ຂອງຄາລວິສູງຮຽມນູ້ງ ພ.ສ. ២៥៥៥ ໃນກາຮາສັງສຳເນາກຳນົດໃຫ້ພຣກປະຊາຊານເພື່ອຢືນດັບກຳນົດຕໍ່ແຈ່ງນັ້ນ ໄດ້ສ່າງ
ທາງໄປຮົມເນື້ອຍໆຕອບຮັບໄປຢັງທີ່ກຳນົດໃຫ້ພຣກປະຊາຊານເພື່ອຢືນດັບກຳນົດຕໍ່ແຈ່ງນັ້ນ ໄດ້ສ່າງ
ຜູ້ຮັບແລະໄດ້ສ່າງກັບຄືນມາ ສຳນັກງານຄາລວິສູງຮຽມນູ້ງໃນສູນະໜ່າຍງານສູງຮຽມນູ້ງໄດ້ຈັດສ່າງເອກສາຣ

ดังกล่าวไปยังที่อยู่ของหัวหน้าพรรคประชาชนอีกรังส์ ปรากฏว่า ผู้ลงนามรับเอกสารเป็นคนงานของเจ้าบ้าน เมื่อครบกำหนดสิบห้าวัน พรรคราษฎร์ไม่ได้ยื่นคำชี้แจงแต่อย่างใด กรณีการส่งสำเนาคำร้องตั้งกล่าวให้พรรคราษฎร์เพื่อยื่นคำชี้แจงนั้น เนื่องจากหัวหน้าพรรคราษฎร์ไม่ได้เป็นผู้รับสำเนาคำร้องของเมื่อพรรคราษฎร์ไม่ได้ยื่นคำชี้แจง จึงมีคำสั่งให้ส่งสำเนาคำร้องพร้อมเอกสารประกอบไปยังหัวหน้าพรรคราษฎร์ตามที่อยู่ของพรรคราษฎร์ และที่อยู่ของหัวหน้าพรรคราษฎร์ที่แจ้งไว้ต่อนายทะเบียนอีกรังส์หนึ่งพร้อมทั้งให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๕ ปรากฏว่า เมื่อครบกำหนดการยื่นคำชี้แจงในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๕ พรรคราษฎร์ไม่ได้ยื่นคำชี้แจงแต่ประการใด เห็นว่าศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการตามกฎหมายและวิธีปฏิบัติ เพื่อส่งเอกสารสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกร้องทราบตามช่องทางเท่าที่ทำได้แล้ว จึงต้องถือว่าผู้ถูกร้องได้ทราบเอกสารสำเนาคำร้องของผู้ร้องแล้ว แต่พรรคราษฎร์ไม่ได้ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญแต่ประการใด

ข้อเท็จจริงจึงฟังเป็นยุติได้ตามคำร้องของผู้ร้อง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ๑ แล้วเห็นว่า พยานหลักฐานที่มีอยู่เพียงพอที่จะวินิจฉัยปัญหาตามคำร้องได้แล้ว คดีมีปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคราษฎร์ ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคราษฎร์เมืองได้หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพรรคราษฎร์เมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้มีคำสั่งยุบพรรคราษฎร์เนื่องจากพรรคราษฎร์ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ซึ่งบัญญัติว่า “พรรคราษฎร์เมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคราษฎร์เมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป” และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคราษฎร์เมืองยื่นคำร้องให้เลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคราษฎร์เมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความประ建立健全ของนายทะเบียน เมื่อศาลมีคำรับรองแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคราษฎร์เมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลมีคำรับรองสั่งให้ยุบพรรคราษฎร์เมืองนั้น” เมื่อพรรคราษฎร์เมืองไม่ได้ดำเนินการให้เป็น

ໄປຕາມພຣະຣາຊບໍ່ຢູ່ຕີປະກອບຮູ້ຮຣມນູ່ຢູ່ວ່າດ້ວຍພຣກກາຣເນື່ອງ ພ.ສ. ແກຊ ມາຕຣາ ໬໢ ກຣນີ
ຈຶ່ງມີເຫດຖື່ຈະສ້າງຍູນພຣກປຣະເໜີໄດ້ຕາມພຣະຣາຊບໍ່ຢູ່ຕີປະກອບຮູ້ຮຣມນູ່ຢູ່ດັ່ງກ່າວ ມາຕຣາ ໬໤
ວຣກທີ່ນີ້ (៥)

ໂດຍເຫດຜົດດັ່ງໄດ້ວິນິຈນີ້ຢ້າງຕົ້ນ ສາລຮູ້ຮຣມນູ່ຢູ່ຈຶ່ງອາສີ່ຍໍານາຈຕາມພຣະຣາຊບໍ່ຢູ່ຕີປະກອບ
ຮູ້ຮຣມນູ່ຢູ່ວ່າດ້ວຍພຣກກາຣເນື່ອງ ພ.ສ. ແກຊ ມາຕຣາ ໬໤ ວຣກສອງ ສ້າງໃຫ້ຍູນພຣກປຣະເໜີ

ນາຍປຣີ່ຈາ ເນັມວິໄລຍ໌
ຕຸລາກາຮສາລຮູ້ຮຣມນູ່ຢູ່

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทร์ปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๔/๒๕๖๕

วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง นายทะเบียนพรบการเมืองขอให้สั่งยุบพรบประชาชน

นายทะเบียนพรบการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ สั่งยุบพรบประชาชน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรบการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรบการเมืองอนุมัติเงินสนับสนุนพรบการเมืองตามโครงการและแผนงานของพรบการเมืองที่ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรบการเมืองแก่พรบประชาชนประจำปี ๒๕๔๓ จำนวน ๓ โครงการ เป็นเงิน ๑,๓๐๗,๔๐๐ บาท ซึ่งพรบประชาชนขอเบิกเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรบการเมืองเพื่อดำเนินงานตามโครงการและแผนงาน จำนวน ๑ ครั้งตามหนังสือพรบประชาชน ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๓ และได้รับเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรบการเมืองไปแล้ว จำนวน ๘๑๒,๔๗๕ บาท

ต่อมา สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๕ แจ้งให้พรบการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรบการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรบการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อกคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรบการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๒ ปรากฏว่า พรบประชาชนไม่ยื่นรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรบการเมืองต่อกคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่กำหนด เป็นเหตุให้ยุบพรบการเมืองได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรบการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรบการเมืองจึงได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้สั่งยุบพรบประชาชนตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป พร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พรบประชาชน เพื่อยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๐ และในการส่งสำเนาคำร้องให้พรบประชาชนเพื่อยื่นคำชี้แจงนั้น

ให้สั่งไปยังผู้ดูแลรับไปยังที่ทำการพรรคตามที่อยู่ที่ได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง แต่ปรากฏว่าไม่มีผู้รับและได้ส่งคืนมา สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญในฐานะหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญได้จัดส่งไปยังที่อยู่ของหัวหน้าพรคประชาชนอีกรังสแล้ว ปรากฏว่าผู้ดูแลรับเอกสารมีความเกี่ยวข้องเป็นคนงานของเจ้าบ้าน เมื่อครบกำหนดสิบห้าวัน พรคประชาชนยังมิได้ยื่นคำชี้แจงแต่อย่างใด

พิจารณากรณีการส่งสำเนาคำร้องให้พรคประชาชนเพื่อยื่นคำชี้แจงนั้นเห็นว่า ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการรับสำเนาคำร้องเนื่องจากหัวหน้าพรคไม่ได้เป็นผู้รับสำเนาคำร้องเอง เมื่อพรคประชาชนยังมิได้ยื่นคำชี้แจง จึงมีคำสั่งให้ส่งสำเนาคำร้องพร้อมเอกสารประกอบไปยังหัวหน้าพรคตามที่อยู่ของพรคประชาชน และที่อยู่ของหัวหน้าพรคที่แจ้งไว้ต่อนายทะเบียนอีกรังสหนึ่ง พร้อมทั้งให้ปิดประกาศไว้ณ ที่ทำการศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๕ ปรากฏว่า เมื่อครบกำหนดการยื่นคำชี้แจงในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๕ พรคประชาชนก็มิได้ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและการดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ๑ แล้วเห็นว่า พยานหลักฐานที่มีอยู่เพียงพอที่จะวินิจฉัยประเด็นตามคำร้องได้แล้ว มีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรคประชาชนตามคำร้องของนายทะเบียนพรคการเมืองหรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้มีคำสั่งยุบพรคประชาชนเนื่องจากพรคประชาชนไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ซึ่งบัญญัติว่า “พรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อกคณะกรรมการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป” และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรคการเมืองยื่นเงินเดือนหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๔) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรคการเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ในหมายเหตุ ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายใต้กฎหมายนั้น” เมื่อพรคประชาชนมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรคประชาชนได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๔)

ໂດຍເຫດຜົດຈຳໄດ້ວິນິຈນີຍໜ້າງຕົ້ນ ຈຶ່ງອາສີຍໍອຳນາຈຕາມພຣະຣາຊບັນຍຸດີປະກອບຮັບຮົມນູ່ມູນ
ວ່າດ້ວຍພຣຄກາຣເນື່ອງ ພ.ສ. ២៥៤១ ມາດຮາ ៦៥ ວຣຄສອງ ສັ່ງໃຫ້ຢູ່ພຣຄປະຈາຊນ

ນາຍຜັນ ຈັນທຽມ

ຕຸລາກາຣຄາລຮັບຮົມນູ່ມູນ

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สารภี ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ທີ່ ៣៥/២៥៤៥

ວັນທີ ១៦ ຕຸລາຄາມ ២៥៤៥

ເຮືອງ ນາຍທະເບີຍພຣຄກາຣເມືອງຂອໃຫ້ສັ່ງຍຸນພຣຄປຣະຈານ

นายທະເບີຍພຣຄກາຣເມືອງຢືນຢັນກໍາຮັງລວມວັນທີ ៣១ ພຸດຍການ ២៥៤៥ ວ່າ ພຣຄປຣະຈານໄດ້ຮັບເງິນຈາກກອງທຸນເພື່ອກາຣພັດທະນາພຣຄກາຣເມືອງປະຈຳປີ ២៥៤៣ ຈຳນວນ ៨១២,៤៧៥ ບາທ ຜົ່ງພຣະຈານບໍ່ມີຕີປະກອບຮັບຮູ້ຮຽນນຸ້ມີວ່າດ້ວຍພຣຄກາຣເມືອງ ພ.ສ. ២៥៤១ ມາຕຣາ ៦២ ກໍານັດໄ້ພຣຄກາຣເມືອງຈັດທໍາຮຽນກາຣໃຊ້ຈ່າຍເງິນສັນບສັນນຸ່ງຂອງພຣຄກາຣເມືອງໃນຮອບປີປົງທຶນໄ້ລູກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງ ແລະຢືນຕ່ອຄະນະກາຣກາຣເລືອກຕັ້ງກາຍໃນເດືອນມີນາຄມຂອງປີດັ່ງໄປ ປຣາກງວ່າເມື່ອພັນກໍານັດເວລາ (ກາຍໃນເດືອນມີນາຄມ ២៥៤៥) ທີ່ພຣຄກາຣເມືອງຕົ້ນຈັດທໍາຮຽນກາຣໃຊ້ຈ່າຍເງິນສັນບສັນນຸ່ງຂອງພຣຄກາຣເມືອງໃນຮອບປີປົງທຶນ (ພ.ສ. ២៥៤៣) ພຣຄປຣະຈານໄ້ມີຈັດທໍາຮຽນດັ່ງກ່າວຢືນຕ່ອຄະນະກາຣກາຣເລືອກຕັ້ງ ມີເຫດຸ່ງທີ່ຈະຍຸນພຣຄປຣະຈານຕາມມາຕຣາ ៦៥ ວຣຄໜຶ່ງ (៥) ແກ່ພຣະຈານບໍ່ມີຕີປະກອບຮັບຮູ້ຮຽນນຸ້ມີວ່າດ້ວຍພຣຄກາຣເມືອງ ພ.ສ. ២៥៤១ ຈຶ່ງຂອໃຫ້ສາລະຮັບຮູ້ຮຽນນຸ້ມີສັ່ງຍຸນພຣຄປຣະຈານຕາມມາຕຣາ ៦៥ ວຣຄສອງ

ສາລະຮັບຮູ້ຮຽນນຸ້ມີໄດ້ສ່າງສໍາເນາກໍາຮັງພວ້ມທີ່ໜັງສື່ອແຈ້ງຂ້ອກລ່າວຫາໄ້ພຣຄປຣະຈານທຣາບແລະໄດ້ປົດປະກາດທີ່ໜ້າສາລແລ້ວ ແຕ່ພຣຄປຣະຈານໄ້ໄດ້ຢືນຄຳສິ້ແຈງແກ້ຂ້ອກລ່າວຫາຕ່ອສາລຕາມກໍານັດແຕ່ຍ່າງໄດ

ຫຼັກຜູ້ມາຍ

ພຣະຈານບໍ່ມີຕີປະກອບຮັບຮູ້ຮຽນນຸ້ມີວ່າດ້ວຍພຣຄກາຣເມືອງ ພ.ສ. ២៥៤១

ມາຕຣາ ៦ ບໍ່ມີຕີວ່າ “ໄ້ປະການກຽມກາຣກາຣເລືອກຕັ້ງເປັນນາຍທະເບີຍນີ້ຈຳນາຈ້າກ້າທີ່ຕາມພຣະຈານບໍ່ມີຕີປະກອບຮັບຮູ້ຮຽນນຸ້ນີ້”

ໄ້ສໍານັກງານຄະນະກາຣກາຣເລືອກຕັ້ງມີໜ້າທີ່ຮັບຄຳຂອຈດແຈ້ງກາຣຈັດຕັ້ງພຣຄກາຣເມືອງຄວບຄຸມຕຽບສອບກາຣດໍາເນີນງານຂອງພຣຄກາຣເມືອງ ແລະປົງປັບຕິງການໄ້ເປັນໄປຕາມພຣະຈານບໍ່ມີຕີປະກອບຮັບຮູ້ຮຽນນຸ້ນີ້”

มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า “พรrocการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรrocการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อกคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป”

มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “พรrocการเมืองย่อมเดิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรrocการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรrocการเมืองไปรวมกับพรrocการเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรrocการเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๕ หรือ

มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรrocการเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรrocการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรrocการเมืองนั้น

ในการนี้ที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรrocการเมืองได้แล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรrocการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

พิเคราะห์แล้ว ประเด็นแรกมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาในจังหวะเรื่องนี้หรือไม่ เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๑ ว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาในจังหวะคำร้องของนายทะเบียนพรrocการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ กรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrocการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสองได้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาในจังหวะเรื่องนี้

ส่วนประเด็นเรื่องยุบพรrocประชาชนนั้น เห็นว่า พรrocประชาชนมีหน้าที่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรrocการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อกคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมปีถัดไป ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ พรrocประชาชนไม่ได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อศาล ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่าพรrocประชาชนไม่ได้ส่งรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรrocการเมือง

ໃນຮອບປຶກສູງ (ພ.ສ. ២៥៤៣) ກາຍໃນເດືອນມິນາຄມ ២៥៤៥ ຈຶ່ງມີເຫດຕາມພະຣາຊບັນຍຸຕີປະກອບ
ຮູ້ຮ່ວມນຸ້ມວ່າດ້ວຍພຣກກາຣເມືອງ ພ.ສ. ២៥៤១ ນາຕຣາ ៦៥ ວຣຄທນິ່ງ (᳚) ເກີດຂຶ້ນກັບພຣກປະກາຊານ
ຕາມຄໍາວັດທະນາທະບຽນພຣກກາຣເມືອງທີ່ຈະສັ່ງຢູ່ພຣກກາຣເມືອງດັ່ງກ່າວໄດ້

ອາສີຍເຫດດັ່ງວິນິຈນັ້ນມາ ຈຶ່ງມີຄໍາສັ່ງໄຫ້ຢູ່ພຣກປະກາຊານ

ນາຍມົງຄດ ສරະກູ້ນ
ຕຸລາກາຣຄາລຮູ້ຮ່ວມນຸ້ມ

ຄໍາວິນຈັຍຂອງ ນາຍສຸຈິນດາ ຍົງສຸනທຣ ຕຸລາກາຣຄາລຮູ້ຮຽນນູ້ໝູ

ທີ່ ៣៨/២៥៤៥

ວັນທີ ០៦ ຕຸລາຄາມ ២៥៤៥

ເຮືອງ ນາຍທະເບີນພຣຄກາຣເມືອງຂອງໃຫ້ຄາລຮູ້ຮຽນນູ້ໝູມີຄໍາສັ່ງຍຸບພຣຄປະຊາຊນ**ຄວາມເປັນມາ**

ນາຍທະເບີນພຣຄກາຣເມືອງໄດ້ຢືນຕໍ່ມາວ່າ ໄດ້ມີຄໍາວິນຈັຍຂອງຕ່ອຄາລຮູ້ຮຽນນູ້ໝູ ໂດຍໜັງສື່ອ ທີ່ ລດ ០០០៥/៦៥៥
ລົງວັນທີ ៣ ພຸດຍການ ២៥៤៥ ຂອງໃຫ້ຄາລຮູ້ຮຽນນູ້ໝູມີຄໍາສັ່ງຍຸບພຣຄປະຊາຊນ ດັ່ງກ່າວ
ຮະບຸວ່າ “ສໍານັກງານຄະກຽມກາຣເລືອກຕັ້ງໄດ້ເບີກຈ່າຍເງິນຈາກກອງທຸນເພື່ອກາຣພັດນາພຣຄກາຣເມືອງ
ປະຈຳປີ ២៥៤៣ ຕາມໂຄຮງກາຣແຜນງານໃຫ້ແກ່ພຣຄປະຊາຊນຕາມທີ່ພຣຄປະຊາຊນໄດ້ຂອງເບີກເງິນ
ຈາກກອງທຸນເພື່ອກາຣພັດນາພຣຄກາຣເມືອງໄປແລ້ວ ແລະຕ່ອນໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ພຣຄປະຊາຊນທ່ານວ່າຈະຕ້ອງ
ຈັດທໍາຮຽນກາຣໃໝ່ຈ່າຍເງິນສັນນັບສຸນຂອງພຣຄກາຣເມືອງໃນຮອບປີປົງທຶນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງແລະ
ຢືນຕໍ່ມາວ່າມີຄະກຽມກາຣເລືອກຕັ້ງກາຍໃນເດືອນມີນາຄມຂອງປີດັ່ງໄປ ຕາມມາຕຣາ ៦២ ແຫ່ງພຣະບັນຍຸດີ
ປະກອບຮູ້ຮຽນນູ້ໝູວ່າດ້ວຍພຣຄກາຣເມືອງ พ.ສ. ២៥៤១

“ສໍານັກງານຄະກຽມກາຣເລືອກຕັ້ງໄດ້ຕ່າງສອບກາຣຮຽນກາຣໃໝ່ຈ່າຍເງິນສັນນັບສຸນ
ຂອງພຣຄກາຣເມືອງໃນຮອບປີ ພ.ສ. ២៥៤៣ ແລ້ວປ່າຍກວ່າພຣຄປະຊາຊນໄມ້ຢືນຮຽນກາຣໃໝ່ຈ່າຍ
ເງິນສັນນັບສຸນຂອງພຣຄກາຣເມືອງໃນຮອບປີ ພ.ສ. ២៥៤៣ ຕ່ອຄະກຽມກາຣເລືອກຕັ້ງກາຍໃນເດືອນ
ມີນາຄມ ພ.ສ. ២៥៤៥ ຕາມມາຕຣາ ៦២ ແຫ່ງພຣະບັນຍຸດີປະກອບຮູ້ຮຽນນູ້ໝູວ່າດ້ວຍພຣຄກາຣເມືອງ
ພ.ສ. ២៥៤១ ຈຶ່ງມີເຫດຸໃໝ່ພຣຄກາຣເມືອງຕາມມາຕຣາ ៦៥ ວຣຄ໌ (៥) ແຫ່ງພຣະບັນຍຸດີປະກອບ
ຮູ້ຮຽນນູ້ໝູວ່າດ້ວຍພຣຄກາຣເມືອງ ພ.ສ. ២៥៤១

“ຈຶ່ງຂອງໃຫ້ຄາລຮູ້ຮຽນນູ້ໝູມີຄໍາສັ່ງຍຸບພຣຄປະຊາຊນຕາມພຣະບັນຍຸດີປະກອບຮູ້ຮຽນນູ້ໝູ
ວ່າດ້ວຍພຣຄກາຣເມືອງ ພ.ສ. ២៥៤១ ມາຕຣາ ៦៥ ວຣຄສອງ”

ສໍານັກງານຄາລຮູ້ຮຽນນູ້ໝູໄດ້ພຍາຍາມຕິດຕໍ່ຫົວໜ້າພຣຄປະຊາຊນທັງທາງໄປຮົມນີ້ຕອບຮັບ
ແລະທາງໂກຮັກສັບທີ່ ຮວມທັງໄດ້ປັດປະກາສທຸກວິທີທາງເພື່ອຂອງໃຫ້ຢືນຄຳເຊື້ອແກ້ຂັກລ່າວຫາ ແຕ່ໄໝ
ສາມາຄົດຕິດຕໍ່ກັບຫົວໜ້າພຣຄໄດ້

ກໍາວິນຈັຍ

ນາຍທະບຽນພຣກການເມືອງໄດ້ຢືນກໍາຮ່ອງເພື່ອຂອງໃຫ້ສາລະຮູ້ຮຣມນູ້ລູມມີຄໍາສັ່ງຍຸນພຣກປະຊາຊນ
ຕາມພຣະຮາບບຸນຍຸດີປະກອບຮູ້ຮຣມນູ້ລູມວ່າດ້ວຍພຣກການເມືອງ ພ.ສ. ២៥៥១ ມາຕາຣາ ៦៥ ວຣຄສອງ
ເນື່ອງຈາກປຣກງູດີຕ່ອນນາຍທະບຽນພຣກການເມືອງວ່າ ພຣກປະຊາຊນໄມ້ໄດ້ດໍາເນີນການໃຫ້ເປັນໄປຕາມ
ມາຕາຣາ ៦២ ແກ່ງພຣະຮາບບຸນຍຸດີປະກອບຮູ້ຮຣມນູ້ລູມວ່າດ້ວຍພຣກການເມືອງ ພ.ສ. ២៥៥១ ຜຶ່ງບຸນຍຸດີວ່າ
“ພຣກການເມືອງທີ່ໄດ້ຮັບເງິນສັນສັນນຸ່ມຕ້ອງໃຊ້ຈ່າຍເງິນສັນສັນນຸ່ມໃຫ້ເປັນໄປຕາມທີ່ບຸນຍຸດີໄວ້ໃນສ່ວນນີ້ ແລະ
ຈະຕ້ອງຈັດທໍາຮ່າຍງານການໃຊ້ຈ່າຍເງິນສັນສັນນຸ່ມຂອງພຣກການເມືອງໃນຮອບປັບປຸງທີ່ກູ້ອຳນວຍຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງ
ແລະຢືນຕ່ອຄະນະການການເລືອກຕັ້ງກ່າຍໃນເດືອນມີນາຄມຂອງປີດໄປ”

ໂດຍທີ່ມາຕາຣາ ៦៥ ແກ່ງພຣະຮາບບຸນຍຸດີປະກອບຮູ້ຮຣມນູ້ລູມດັ່ງກ່າວ ບຸນຍຸດີວ່າ “ພຣກການເມືອງ
ຢ່ອມເລີກຫີ້ອຍຸນດ້ວຍເຫດຸໃຫ້ທຸກໆນີ້ ດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

(១) ....

(២) ....

(៣) ....

(៤) ....

(៥) ໄນດໍາເນີນການໃຫ້ເປັນໄປຕາມມາຕາຣາ ២៥ ມາຕາຣາ ២៦ ມາຕາຣາ ២៨ ມາຕາຣາ ៣៥ ທີ່
ມາຕາຣາ ៦២

“ເມື່ອປຣກງູດີຕ່ອນນາຍທະບຽນວ່າ ພຣກການເມືອງໄດ້ມີເຫດຸຕາມທີ່ຮະບຸໄວ້ໃນ (១) (២) (៣) ຫີ້ອ
(៥) ໃຫ້ນາຍທະບຽນຢືນກໍາຮ່ອງຕ່ອສາລະຮູ້ຮຣມນູ້ລູມກາຍໃນສົບທ້າວັນນັ້ນແຕ່ວັນທີ່ຄວາມປຣກງູດີຕ່ອ
ນາຍທະບຽນ ເມື່ອສາລະຮູ້ຮຣມນູ້ລູມພິຈາລາດແລ້ວເຫັນວ່າ ມີເຫດຸດັ່ງກ່າວເກີດບັນກັບພຣກການເມືອງຕາມ
ກໍາຮ່ອງຂອງນາຍທະບຽນ ໃຫ້ສາລະຮູ້ຮຣມນູ້ລູມສັ່ງໄຫ້ຍຸນພຣກການເມືອງນັ້ນ

“....”

ເມື່ອພິຈາລາດຈາກຂ້ອເທິ່ງຈິງຕາມທີ່ກ່າວແລ້ວ ເຫັນວ່າ ພຣກປະຊາຊນໄດ້ຂອບເບີກເງິນຈາກກອງທຸນ
ເພື່ອການພັດທະນາພຣກການເມືອງເພື່ອດໍາເນີນງານຕາມໂຄຮກການແລະແພນງານ ຮັດໄດ້ຮັບເງິນຈາກກອງທຸນ ១
ຈຳນວນແປດແສນກວ່ານາທໃນປີ ២៥៥៣ ໄປແລ້ວ ຈຶ່ງນີ້ທີ່ຕ້ອງຈັດທໍາຮ່າຍງານການໃຊ້ຈ່າຍເງິນແລະຢືນ
ຕ່ອຄະນະການການເລືອກຕັ້ງກ່າຍໃນເດືອນມີນາຄມ ២៥៥៥ ແຕ່ເມື່ອຄອບກຳຫຼາດເວລາແລ້ວ ປຣກງູດີວ່າ
ພຣກປະຊາຊນໄມ້ໄດ້ຢືນຮ່າຍງານຕ່ອຄະນະການການເລືອກຕັ້ງແຕ່ອໍຍ່າງໄຣ ແລະພຣກປະຊາຊນກີ້
ໄມ້ໄດ້ສື່ແຈງແກ້ຂອກລ່າວຫາຕ່ອສາລະຮູ້ຮຣມນູ້ລູມ ຈຶ່ງເຫັນວ່າມີກຣົມເກີດບັນຕາມມາຕາຣາ ៦៥ ວຣຄທຸນນີ້ (៥)

ແຫ່ງພະຮາຊບໍ່ມີຄວາມຮັບຮັດຮົມນູ້ມີວ່າດ້ວຍພຣກກາຣເມືອງ ພ.ສ. ២៥៤១ ອັນຈະເປັນເຫດໃຫ້
ສາລວັງຮັບຮົມນູ້ມີສັ່ງຢູນພຣກປະຊາຊນ ຕາມກໍາຮັງຂອງນາຍທະເບີນພຣກກາຣເມືອງໄດ້ ສາລວັງຮັບຮົມນູ້ມີ
ຈຶ່ງຂອບທີ່ຈະມີຄໍາສັ່ງໃຫ້ຢູນພຣກປະຊາຊນຕາມມາຕരາ ៦៥ ວຣຄສອງ ແຫ່ງພະຮາຊບໍ່ມີຄວາມຮັບຮັດຮົມນູ້ມີ

นายສຸຈິນດາ ຍົງສຸນທຽນ
ຕຸລາກາຣສາລວັງຮັບຮົມນູ້ມີ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๔/๒๕๖๕

วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคประชาชน

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ส่งเรื่องขอให้มีคำสั่งยุบพรรคประชาชน ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕ สรุปความได้ว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองอนุมัติเงินสนับสนุนพรรคการเมืองตามโครกการและแผนงานของพรรคการเมืองที่ข้อรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแก่พรรคประชาชนประจำปี ๒๕๖๓ จำนวน ๓ โครกการ เป็นเงิน ๑,๓๐๗,๔๐๐ บาท โดยพรรคประชาชนได้รับเงินเพื่อดำเนินงานตามโครกการและแผนงานจำนวน ๑ ครั้ง ตามหนังสือพรรคประชาชน ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ จำนวนเงิน ๘๑๒,๔๗๕ บาท

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๕ แจ้งให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อกomite คณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ปรากฏว่า พรรคประชาชนไม่ยื่นรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองดังกล่าวต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเวลาที่กำหนด เป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอให้ศาลมีคำสั่งยุบพรรคประชาชนตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลมีคำสั่งยุบพรรคการเมือง แต่ไม่ได้รับคำสั่งไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลมีคำสั่งยุบพรรคการเมือง ๑ ข้อ ๑๐ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป และส่งสำเนาคำสั่งให้พรรคประชาชนเพื่อยื่นคำชี้แจงต่อศาลมีคำสั่งภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับ โดยส่งไปยังมีตัวบุคคลที่ได้รับ ไปยังที่ทำการพรรคตามที่อยู่ที่ได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ปรากฏว่าไม่มีผู้รับ ทางศาลมีคำสั่งยุบพรรคการเมือง ๑ ข้อ ๑๐ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป และส่งสำเนาคำสั่งให้พรรคประชาชนเพื่อยื่นคำชี้แจงต่อศาลมีคำสั่งภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับ โดยส่งไปยังที่ทำการพรรคตามที่อยู่ที่ได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ปรากฏว่าไม่มีผู้รับเอกสาร แต่เมื่อครบกำหนดก็มิได้มีการชี้แจงแต่อย่างใด

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมืองฯ มาตรา ๖๒ บัญญัติให้การเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป เนื่องจากพระประชานได้รับเงินสนับสนุนพระการเมืองจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระการเมืองประจำปี ๒๕๔๓ ตามหนังสือพระคปประจำปี ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๓ จำนวน ๑ ครั้ง เป็นจำนวนเงิน ๙๑๒,๔๗๕ บาท พระคปประจำปีจึงมีหน้าที่จะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินดังกล่าวในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไปตาม มาตรา ๖๒ เมื่อพระคปประจำปีได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมืองฯ มาตรา ๖๒ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพระคปประจำปีได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยุบพระคปประจำปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเมืองฯ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.อมร รักษาสัตย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๔/๒๕๖๕

วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง นายทะเบียนพระครการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาชน

ผู้ร้อง นายทะเบียนพระครการเมืองมีหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔/๖๕๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาชน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๙)

ข้อเท็จจริง

สรุปจากคำร้องของนายทะเบียนพระครการเมือง ดังนี้

๑) คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพระครการเมืองได้อันุมัติและจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระครการเมืองตามโครงการและแผนงานของพรรคราชชานที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๓ โครงการ เป็นเงิน ๑,๓๐๗,๔๐๐ บาท โดยพรรคราชชานได้ขอเบิกเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระครการเมืองครั้งแรกตามหนังสือที่ ๑๐/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๓ และได้รับเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระครการเมืองจำนวนทั้งสิ้น ๘๑๒,๔๗๕ บาท เรียบร้อยแล้ว

๒) ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔.๑๐/๑๗๗๗ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๓ แจ้งต่อพรรคราชชานให้ทราบว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพระครการเมืองได้มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๓ ให้ชะลอการเบิกเงินที่เหลือจากกองทุน ๑ ประจำปี ๒๕๔๓ ไว้ก่อนจนกว่าการสอบสวนกรณีร้องเรียนว่าการดำเนินกิจกรรมของพรรคราชชานไม่ถูกต้องตามกฎหมายได้ข้อยุติ

๓) เมื่อกลับครบกำหนดการนำส่งรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระครการเมืองในรอบปี ๒๕๔๓ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔.๑๐/๖ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๔ แจ้งเตือนและขอความร่วมมือจากพระครการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อพัฒนาพระครการเมืองในรอบปี ๒๕๔๓ ซึ่งมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระครการเมืองในรอบปี ๒๕๔๓ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ตามนัยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งระบุว่า “พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป”

๔) ปรากฏว่าพรรคประชาชนไม่ยื่นรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง จนกระทั่งพ้นกำหนดระยะเวลาภายในเดือนมีนาคม ๒๕๔๔

เมื่อพรรคประชาชนไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามนัยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมือง จึงยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาชนตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

เมื่อศาลมีคำสั่งให้พิจารณาและมีมติรับคำร้องเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ แล้ว จึงส่งหนังสือไปยังพรรคประชาชนให้ทำการชี้แจงแต่ไม่มีผู้รับเพระย้ายที่อยู่ จึงส่งหนังสือไปอีกครั้ง ณ ที่อยู่ใหม่ ปรากฏว่ามีคนงานของเจ้าบ้านลงนามรับเอกสารไว้ตามไปรษณีย์ตอบรับเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔ แต่ก็ไม่ได้รับคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาจากพรรคประชาชนแต่อย่างใด ประกอบกับ เจ้าหน้าที่ของศาลพยาามติดต่อทางโทรศัพท์ก็ไม่มีคนรับสาย และไม่สามารถติดต่อกับหัวหน้าพรรค ได้โดยตรง จนเวลาได้ล่วงเลยมาอีกประมาณ ๑๒๐ วัน จึงสั่งให้ปิดประกาศที่ศาลมและจัดส่งไปที่อยู่ของ ที่ทำการพรรคและที่อยู่ของหัวหน้าพรรคอีกครั้งหนึ่ง แต่พรรคก็ไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา จึงถือว่า พรรคประชาชนไม่คัดค้าน

คำวินิจฉัย

เมื่อปรากฏว่าพรรคประชาชนมิได้ดำเนินการตามเงื่อนไขในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ จึงวินิจฉัยสั่งให้ยุบพรรคได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

ศาสตราจารย์ ดร.อมร รักษาสัตย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ກໍາວິນຈັຍຂອງ ຕາສດរາຈາරຍ് ດຣ.ອືສສະ ນິຕິທັນທີ່ປະກາດ ຕຸລາກາຣຄາລົງຮຽມນູ້ຢູ່

ທີ່ ៣៤/២៨៤៤

ວັນທີ ១៦ ຕຸລາຄາມ ២៨៤៤

ເຮືອງ ນາຍທະບູນພຣຣຄກາຣເມືອງຂອໃຫມ້ຄໍາສັ່ງຢູ່ພຣຣຄປະການ

ປະຫານກຣມກາຣເລືອກຕັ້ງໃນສູານະນາຍທະບູນພຣຣຄກາຣເມືອງໄດ້ຢືນກຳຮັງ ລົງວັນທີ ៣
ພຖຍການ ២៨៤៤ ຕ່ອສາລົງຮຽມນູ້ຢູ່^(១) ໂດຍອາສີຍໍານາງຕາມມາຕາ ៦៥ ວຣຄສອງ ແກ່ພຣຣາ
ນູ້ຢູ່ຕີປະກອບຮຽມນູ້ຢູ່ວ່າດ້ວຍພຣຣຄກາຣເມືອງ ພ.ສ. ២៨៤១

ກຳຮັງດັ່ງກ່າວມີໃຈຄວາມ ດັ່ງນີ້

១. ຄະນະກຣມກາຣກອງທຸນເພື່ອກາຣພັນພຣຣຄກາຣເມືອງໄດ້ອຸນຸມຕິເຈິນສັນສັນພຣຣຄກາຣເມືອງ
ຕາມໂຄຮງກາຣແພນງານຂອງພຣຣຄກາຣເມືອງທີ່ຂອ້ອນກາຣສັນສັນເຈິນຈາກກອງທຸນເພື່ອກາຣພັນ
ພຣຣຄກາຣເມືອງ ປະຈຳປີ ២៨៤៣ ຈຳນວນ ២៥ ພຣຣຄກາຣເມືອງ ១៥ ໂຄງກາຣ ເປັນເຈິນ
២១៦,០០០,០០០ ບາທ ແລະເຈິນສັນສັນເພື່ອເປັນຄໍາໄປຮົມຜົນຍາກ ຄ່າສາຫາຮູ່ປົກແລະດ້ານອື່ນໆ
ຈຳນວນ ២៥ ພຣຣຄ ເປັນເຈິນ ៤៣,២០០,០០០ ບາທ ໂດຍພຣຣຄປະການໄດ້ຮັບກາຣຈັດສຽງ
ສັນສັນຈາກກອງທຸນເພື່ອກາຣພັນພຣຣຄກາຣເມືອງ ຕາມໂຄຮງກາຣແພນງານຂອງພຣຣຄປະການ
ທີ່ຢືນຕ່ອຄະນະກຣມກາຣເລືອກຕັ້ງ ຈຳນວນ ៣ ໂຄງກາຣ ເປັນເຈິນ ១,៣០៣,៤០០ ບາທ

២. ພຣຣຄປະການໄດ້ຂອບເບີກເຈິນຈາກກອງທຸນເພື່ອກາຣພັນພຣຣຄກາຣເມືອງເພື່ອດຳເນີນງານ
ຕາມໂຄຮງກາຣແພນງານ ຈຳນວນ ១ ຄວັງ ຕາມໜັງສື່ອຂອງພຣຣຄປະການ ທີ່ ១០/២៨៤៣
ລົງວັນທີ ៣៣ ມີນາຄມ ២៨៤៣ ແລະໄດ້ຮັບເຈິນກອງທຸນເພື່ອກາຣພັນພຣຣຄກາຣເມືອງໄປແລ້ວ ຈຳນວນ
៨១២,៤៣៥ ບາທ

៣. ສໍານັກງານຄະນະກຣມກາຣເລືອກຕັ້ງໄດ້ມີໜັງສື່ອແຈ້ງໃຫ້ພຣຣຄປະການກວ່າ
ຄະນະກຣມກາຣກອງທຸນເພື່ອກາຣພັນພຣຣຄກາຣເມືອງ ໄດ້ມືນຕິໃຫ້ຈະລອກເບີກເຈິນກອງທຸນເພື່ອກາຣພັນ
ພຣຣຄກາຣເມືອງ ປະຈຳປີ ២៨៤៣ ໄວກ່ອນຈຳນວນກວ່າກາຣສອບສວນກຣີຮ້ອງເຮັນກາຣດຳເນີນກິຈກາຣຂອງ
ພຣຣຄປະການໄມ້ຄູກຕ້ອງຕາມກູ້ມາຍໄດ້ຂ້ອງຍຸດີ

(១) ໜັງສື່ອນຳສ່າງກຳຮັງທີ່ ລຕ ០០០៤/៦៥៥ ລົງວັນທີ ៣៣ ພຖຍການ ២៨៤៤

๔. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือแจ้งให้พรrocการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรrocการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ทราบว่าจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรrocการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ตามนัยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

๕. พระราชนูญดังกล่าวได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรrocการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป

๖. เมื่อพ้นกำหนดเวลาที่พรrocการเมืองซึ่งได้รับเงินสนับสนุนยื่นรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรrocการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ปรากฏว่า พรrocประชาชนไม่ยื่นรายงานดังกล่าวต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๗. การไม่ยื่นรายงานตามข้อ ๖ เป็นการไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีเหตุให้ยกพรrocการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ของพระราชนูญดังกล่าว ดังนั้น นายทะเบียนพรrocการเมืองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrocประชาชนตามมาตรา ๖๕ วรรคสองของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

ในเบื้องต้น จพิจารณาว่า เรื่องตามคำร้องดังกล่าวอยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ หรือไม่ พระราชนูญดังกล่าวได้รับเงินสนับสนุนต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ บัญญัติไว้ดังนี้

“พรrocการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรrocการเมือง

(๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

(๓) มีการยุบพรrocการเมืองไปรวมกับพรrocการเมืองอื่นตามหมวด ๕

(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรrocการเมือง

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๕ หรือ

มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรrocการเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความประพฤตต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรrocการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรrocการเมืองนั้น

๑๗๔”

พิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องตามคำร้องของนายทะเบียนพรrocการเมืองดังกล่าวข้างต้นอยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕^(๑)

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัย และได้ส่งสำเนาคำร้องของผู้ร้องให้พรrocประชาชนผู้ถูกร้องทราบและชี้แจง โดยส่งทางไปรษณีย์ตอบรับไปยังที่ทำการพรrocตามที่อยู่ที่ได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรrocการเมือง แต่ไม่มีผู้รับ ศาลรัฐธรรมนูญจึงได้ส่งเอกสารดังกล่าวโดยทางไปรษณีย์ไปยังที่อยู่ของหัวหน้าพรrocประชาชนอีกรังหนึ่ง ปรากฏว่า ผู้ลงนามรับเอกสารเป็นคนงานของเจ้าของบ้าน เมื่อครบกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่มีผู้ลงนามรับเอกสารไว้พรrocประชาชนมิได้ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญจึงให้โอกาสผู้ถูกร้องอีกรังหนึ่งโดยให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญสั่งสำเนาคำร้องพร้อมเอกสารประกอบไปให้หัวหน้าพรrocประชาชนตามที่อยู่ของพรrocประชาชนและที่อยู่ของหัวหน้าพรrocที่แจ้งไว้ต่อนายทะเบียนอีกรังหนึ่ง โดยแจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๔ นอกจากนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้ปิดประกาศในเรื่องดังกล่าวไว้ ณ ที่ทำการของศาลด้วย ปรากฏว่า เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาที่กำหนดพรrocประชาชน มิได้ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ

พิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้ให้โอกาสผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามสมควรแก่กรณีแล้ว แต่ผู้ถูกร้องก็เพิกเฉย จึงถือได้ว่า ผู้ถูกร้องไม่ประสงค์จะต่อสู้คดี

พิจารณาแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ตามคำร้องว่า พรrocประชาชนได้รับเงินสนับสนุนพรrocการเมือง ในปี ๒๕๔๓ แต่ไม่ได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรrocการเมืองต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม ๒๕๔๔ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งบัญญัติว่า “พรrocการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงิน

(๑) โปรดดูเชิงอรรถ (๒) ในคำวินิจฉัยที่ ๒๙/๒๕๔๔ ของผู้ทำคำวินิจฉัย

ສນັບສຳນັບພຽບການເມືອງໃນຮອບປຶປົງທຶນໃຫ້ຄູກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງແລະຢືນຕ່ອງຄະນະການການເລືອດຕັ້ງກາຍໃນເດືອນມີນາຄມຂອງປີດໍາໄປ”

ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງພັ່ງໄດ້ວ່າມີເຫດຸໃຫ້ຍຸບພຽບການເມືອງຕາມມາຕരາ ៦៥ ວຽກທີ່ (៥) ກຣມໄມ່ດໍາເນີນການໃຫ້ເປັນໄປຕາມມາຕරາ ៦២^(៣) ເກີດບັນກັບພຽບປະຊາຊາດຕາມຄໍາຮ່ອງຂອງນາຍທະບູນພຽບການເມືອງ ອະນັ້ນ ຈຶ່ງວິນິຈັຍໃຫ້ຍຸບພຽບປະຊາຊາດ

ศาสตราจารย์ ດຣ.ອິສສະ ນິຕິທັນທີ່ປະກາດ

ຕຸລາກາຮ່າຍ

-
- (៣) ພະຈານບັນດາຕີປະກອບຮູ້ຮຽນນຸ້ມູວ່າດ້ວຍພຽບການເມືອງ ພ.ສ. ២៥៥១ ມາຕරາ ៦៥ ວຽກທີ່ ບັນດາຕີວ່າ “ພຽບການເມືອງຍ່ອມເລີກຫີ່ອຍຸບດ້ວຍເຫດຸໃຫ້ຫຼຸດໍາໄປ”
“ພຽບການເມືອງຍ່ອມເລີກຫີ່ອຍຸບດ້ວຍເຫດຸໃຫ້ຫຼຸດໍາໄປ”
(៥) “ໄມ່ດໍາເນີນການໃຫ້ເປັນໄປຕາມມາຕරາ ៦៥ ມາຕරາ ៦៦ ມາຕරາ ៦៥ ມາຕරາ ៣៥ ຫີ່ມາຕරາ ៦២”

คำวินิจฉัยของ นายอุรัส หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๔/๒๕๔๕

วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๕

เรื่อง นายทะเบียนพระครการเมืองขอให้สั่งยุบพระครปราชชน

ข้อเท็จจริงได้ความว่า พระครปราชชนได้ขอรับเงินสนับสนุนพระครตามโครงการและแผนงานของพระครการเมืองจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระครการเมืองประจำปี ๒๕๔๓ จำนวน ๓ โครงการ เป็นเงินจำนวน ๑,๓๐๗,๕๐๐ บาท คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพระครการเมืองได้อนุมัติเงินสนับสนุนเพื่อดำเนินการตามโครงการและแผน ๑ ครั้ง เป็นเงินจำนวน ๘๑๒,๔๗๕ บาท ตามหนังสือขอรับเงินสนับสนุนของพระครปราชชน ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๓ พระครปราชชน จะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระครในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อกคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ นายทะเบียนพระครการเมืองได้เตือนแล้วแต่พระครปราชชนก็ไม่ยื่นรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระครการเมืองดังกล่าว ต่อกคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเวลาที่กำหนด มีเหตุให้ยุบพระครปราชชนได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพระครการเมืองจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำสั่งยุบพระครปราชชน ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

พิจารณาแล้ว เห็นว่า พระครการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระคร การเมือง จะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระครการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อกคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ พระครปราชชนได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระครการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระครให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อกคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ แต่พระครปราชชนมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีจึงมีเหตุให้ศาลมีคำสั่งให้ยุบพระครปราชชนได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสอง

ອາສີຍເຫດຜູດຕັ້ງກລ່າວມາບ້າງຕັ້ນ ຈຶ່ງມີກຳສັ່ງໃຫ້ຢູ່ນພຣຄປະຊາຊົນ

ນາຍອຸຮະ ທວັງອໍອມກລາງ
ຕຸລາກາຮົາລວິຫຼວມນູ້ໝູ